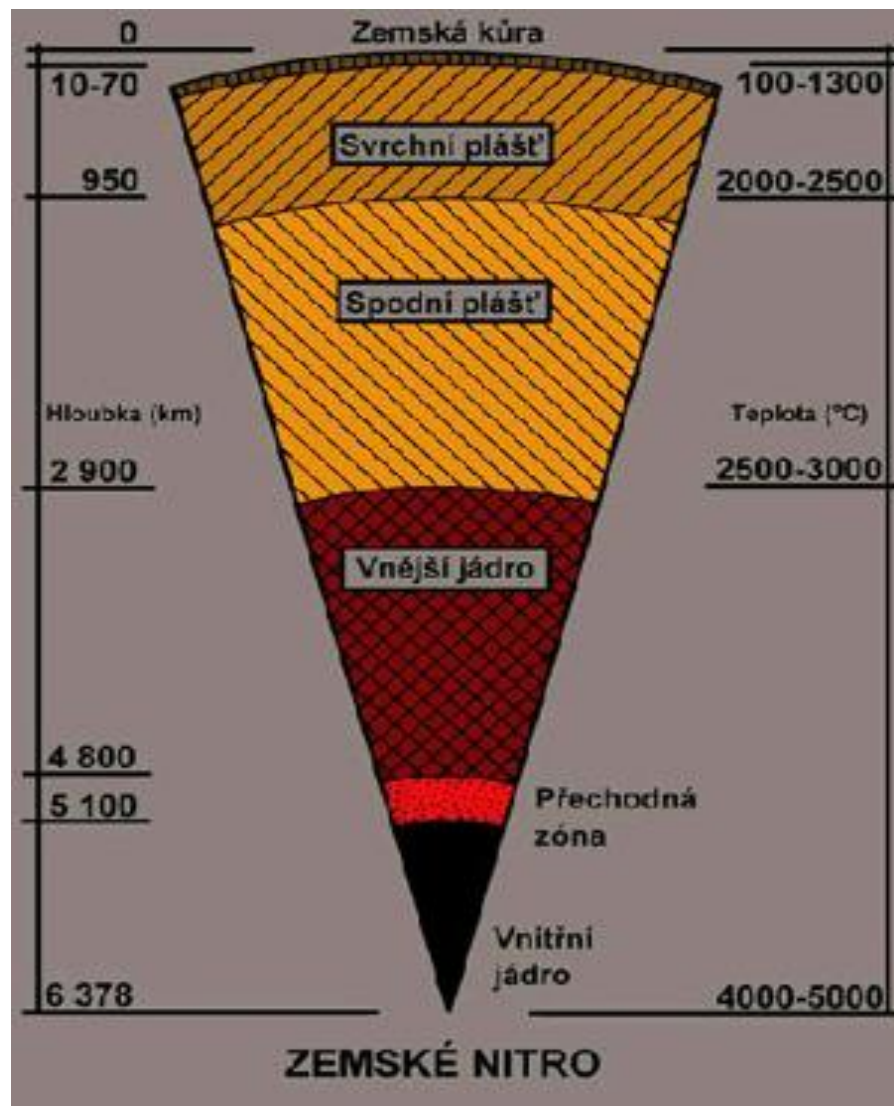

Stavba Země

Přírodopis 9. ročník

Stavba Země

1. zemská kůra
2. zemský plášť
3. zemské jádro

Zemská kůra

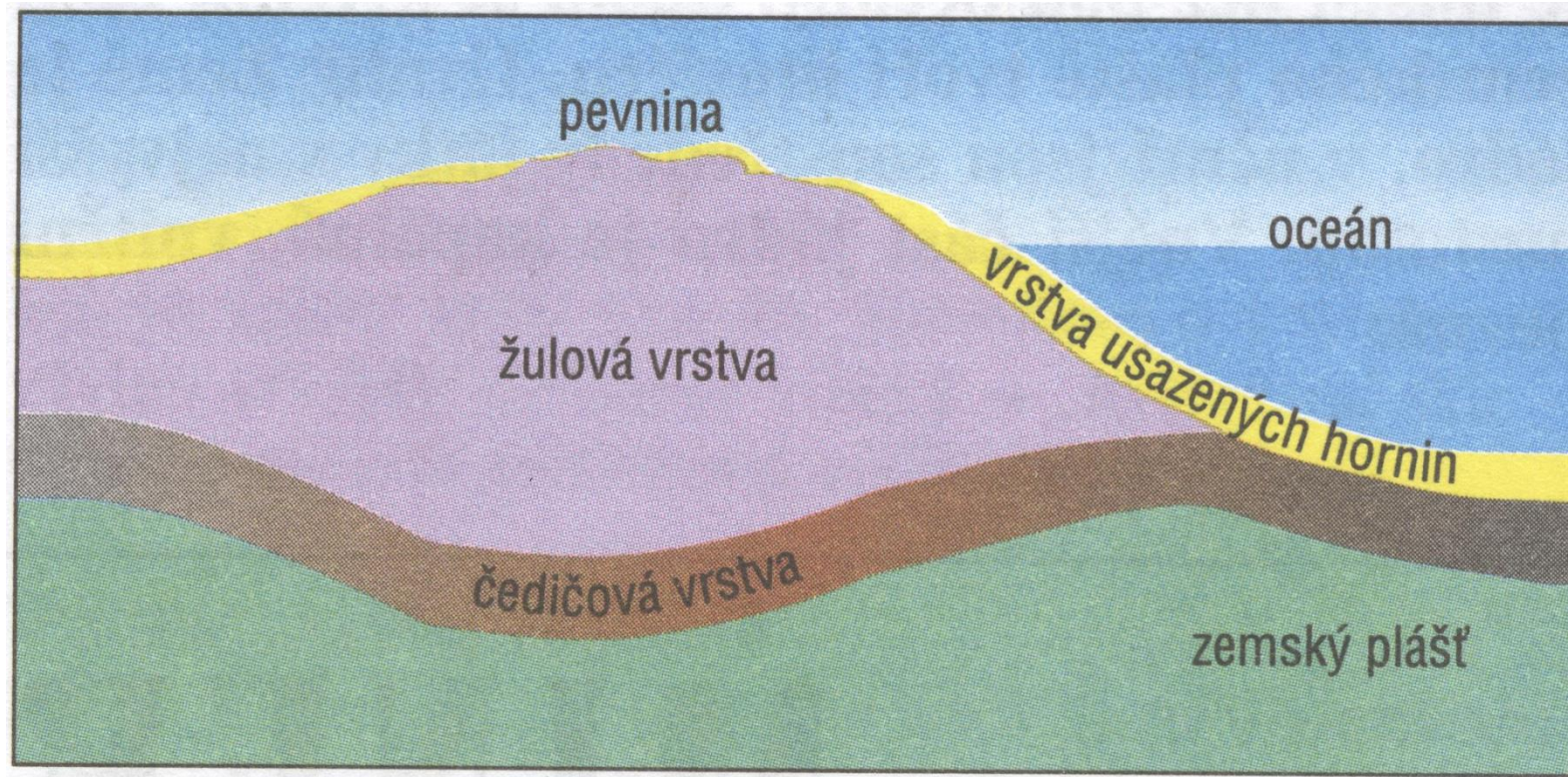
- tvoří ji nejsvrchnější část pevného zemského tělesa
- její mocnost je proměnlivá

Zemskou kůru lze rozdělit na dva typy:

- *oceánský typ zemské kůry*
 - je mnohem slabší než kůra pevninská (4 – 15 km)
 - tvoří ji usazené horniny, které pokrývají dno oceánu a tmavá hornina - čedič
- *pevninský (kontinentální) typ zemské kůry*
 - mocnost pevninské kůry je značně variabilní
 - pohybuje se nejčastěji v rozmezí 25-70 km, průměrně kolem 40 km
 - Na území České republiky zasahuje kůra do hloubky 35 – 50 km
 - Spodní část pevninské kůry je tvořena čedičovou vrstvou, kterou všude překrývají horniny složením připomínající žulu

Obrázek 2 - str. 7

Zjednodušený průřez zemskou kůrou pod pevninou a oceány

Zemský plášť

- plášť země leží zhruba 30 až 2 900 km pod povrchem
- je tvořen několika vrstvami, které se liší látkovým složením
- ve svrchní části pláště převažují křemičitany
- **nejsvrchnější část pláště spolu se zemskou kůrou tvoří horninový (kamenný) obal Země – *litosféru***
- litosféra je rozdělena na několik souvislých desek
- v hloubce kolem 70 km se ve svrchním plášti nachází zóna, která díky času, vysokým teplotám a tlakům nabývá charakteru - plastického prostředí
- proudění v plastické tavenině způsobuje pohyby těchto desek

Zemské jádro

- zaujímá nejhlubší nitro Země
- od hloubky 2 900 km až po střed v hloubce 6 378 km
- obsahuje především železo a nikl

Podle hustoty se skládá ze dvou částí:

- **vnější jádro** - je v tekutém stavu
- **vnitřní jádro** - je ve stavu pevném (od hloubky 5 000 km)
- cirkulací tekuté hmoty vnějšího jádra (konvekčním prouděním) vzniká patrně magnetické pole Země

Zápis do sešitu

Vnitřní stavba Země:

1. Zemská kůra

a) Pevninská – 25 – 70 km, ČR – 35 – 50 km, žulové pásmo

b) Oceánská – 4 – 15 km, pásmo usazených hornin

2. Zemský plášť

svrchní část pláště spolu se zemskou kůrou tvoří horninový obal Země – **litosféru**

3. Zemské jádro

vnější – tekuté

vnitřní – pevné

Teplota: 4000 – 5000°C

Stavba Země - nákres do sešitu

litosféra

